



CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA 81
Din data de 03.02.2015

Dosar nr.: 591/2014

Petiția nr.: 6644/07.10.2014

Petent: D G S

Reclamat: -

Obiect: Discriminare instituită prin decizia instanței de judecată

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. D G S, București

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

I.2.1. -

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin memoriul înregistrat la CNCD sub nr. 6644/07.10.2014, petentul solicită CNCD să constate faptul că este discriminat prin decizia instanței de judecată

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin intermediul citației nr. 6644/22.10.2014 a fost citat petentul pentru termenul stabilit de consiliu la data de 03.11.2014. La termen, petentul s-a prezentat.

Prin intermediul aceleiași adrese i s-a adus la cunoștință petentului că a fost ridicată, din oficiu, excepția de necompetență materială a CNCD cu privire la aspectele semnalate de către acesta.

3.3. Procedura de citare legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Prin memoriul înregistrat la CNCD sub nr. 6644/07.10.2014 petentul semnalează fapte de natură discriminatorie a acestuia în dosarul aflat pe rolul Tribunalului București, în calitate de apelant-reclamat pe care a avut-o în acel dosar, în contradictoriu cu D G R. Acesta precizează că din cuprinsul motivării deciziei instanței, redă anumite aspecte și face referire la

„paragraful cheie al deciziei care a schimbat practic sentința de la fond a Judecătoriei Sector 2 București: În speță, tribunalul are în vedere vârsta mică a minorului, la care acesta are nevoie cu precădere de mamă” (indică paragraful 2, pagina 26 din Decizie).

4.1.2. Astfel, petentul consideră că Tribunalul și-a depășit total atribuțiile de a aplica și interpreta legea (atât internă, cât și prevederile Acordurilor internaționale la care România este parte, în materia egalității în drepturi a părinților față de copiii lor minori – Convenția CEDO și Protocolul 1 și 5 adiționale) și instituie o prezumție nelegală de stabilire a domiciliului copiilor neaudiabili la mamă, pe un criteriu total nelegal și discriminatoriu. Acesta menționează că minorul are aproape 4 ani și jumătate, menționând că nu se pune problema de a fi sugar.

Potentul susține că, practic, acesta a fost unicul criteriu al preferabilității mamei în detrimentul tatălui în luarea deciziei pentru stabilirea domiciliului copilului, neexistând alte elemente de departajare în schimbarea deciziei de la instanța de fond privind încredințarea minorului.

4.1.3. Potentul consideră că este inadmisibil ca o instanță de judecată să se pronunțe în baza unei prezumții discriminatorie, în sensul de a recunoaște drept criteriu legal o discriminare între părinți, și anume ca minorii neaudiabili (sub 10 ani) „*au nevoie preponderentă de mamă*”. Acesta menționează că instanța nu justifică în niciun mod că, pe baza probatoriului administrat, ar fi reieșit la cazul în speță nevoia minorului preponderentă de mamă, ci instituie o prezumție discriminatorie între părinți, în pofida întregii legislații menționate.

Acesta face referire și la faptul că președinta completului de la primele 3 termene, retrasă ulterior s-a antepronunțat oarecum la al treilea termen, aspect pe care susține că l-a semnalat Inspecției Judiciare din cadrul CSM.

4.1.4. Potentul solicită CNCD să demareze o anchetă împotriva judecătorilor manționați în plângerea sa și să dispună măsurile legale ce se impun în acest caz a fi luate.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director reține că petentul a sesizat că se consideră discriminat pe criteriul de gen de către instanța de judecată prin motivarea hotărârii de stabilire a domiciliului minorului.

5.2. În urma analizei petiției, Colegiul director a invocat *din oficiu excepția de necompetență materială a Consiliului* referitor la aspectele semnalate, având în vedere faptul că acestea exced atribuțiilor Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, acesta neputându-se pronunța asupra aspectelor statuate de către instanțele judecătorești prin hotărârile pronunțate de către acestea.

5.3. În drept, art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008 prevede că “*membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția de necompetență când în mod vădit constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată*”

5.4. Luând act de plângere, astfel cum este formulată precum și de susținerile petentului, Colegiul director urmează a analiza excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării invocată din oficiu în cauză.

5.5. În considerarea incidenței obiectului petiției în câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „*jurisdicție administrativă*” ce presupune o procedură specială, administrativ-jurisdicțională, ce se bazează pe principiul independenței organului

care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare. Actul de soluționare a unui conflict corelativ dispozițiilor O.G. nr. 137/2000, republicată, este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială (C.N.C.D.) iar actul per se, este susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești. Aceste aspecte sunt statuate de prevederile art. 16 (independența organului care emite actul), art. 20 (procedura specială), art. 20 alin.6 (principiul contradictorialității și al dreptului la apărare), art. 20 alin.7 (obligativitatea motivării actului), art. 20 alin.9 (procedura de atac în fața instanței de contencios administrativ) din O.G. nr. 137/2000 republicată în temeiul Legii nr. 324/2006 (lege organică) pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000. De altfel, caracterul administrativ jurisdicțional al actelor adoptate de Colegiul CNCD a fost statuat în nenumărate rânduri de instanțele de contencios administrativ (între altele decizia civilă nr. 1960 din 15.05.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție). Prin Decizia nr. 1.096 din 15 octombrie 2008 și ulterior Decizia nr. 444 din 31 martie 2009 și Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că „CNCD este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ-jurisdicțional și respectă prevederile constituționale cuprinse în art.124 privind îndeplinirea justiției și art.126 alin.(5), care interzice înființarea de instanțe extraordinare”.

5.6. Ca atare, se naște întrebarea legitimă, în ce măsură pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de O.G. nr. 137/2000 republicată, C.N.C.D. poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul în soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești, ori în legătură indisolubilă cu activitatea de îndeplinire a justiției de către instanțele judecătorești.

5.7. Constituția României în art. 1 alin. 4 prevede că: „Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor-legislativă, executivă și judecătorească în cadrul democrației constituționale”. Art. 125 alin. 1, alin. 2 și alin. 3 din Constituție statuează îndeplinirea justiției potrivit legii, dispunând că justiția este unică și imparțială, egală pentru toți iar judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Aceasta face ca în activitatea de judecată, judecătorii să nu poată fi supuși nici unei directive din partea puterii legislative sau executive.

5.8. Prin Decizia nr. 322/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 66/2002, Curtea Constituțională a reținut că: „În deplină concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (ratificată prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994) și alte tratate internaționale la care România este parte, Constituția României consacră în cap.VI, intitulat “Autoritatea judecătorească”, principiile organizării și îndeplinirii justiției în țara noastră. În conformitate cu aceste principii, în România justiția se îndeplinește prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege [art. 125 alin.(1)], compuse din *judecători independenți care se supun numai legii* [art.123 alin.(2)]. ...În scopul garantării independenței... prin Constituție a fost instituit, ca o a treia componentă a autorității judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii, compus în exclusivitate din magistrați ..., care are ca principală funcție asigurarea inamovibilității, a independenței și a imparțialității judecătorilor ... prin puterea de decizie în ceea ce privește promovarea în funcție și transferarea judecătorilor, precum și prin rolul de consiliu de disciplină al judecătorilor. ...”

5.9. Astfel cum a reținut și Înalta Curte de Casație și Justiție, conform prevederilor art. 124 pct. 3 din Constituția României, coroborat cu prevederile art. 2 alin. (3) și art. 4 din legea nr. 303/2004 privind Statutul judecătorilor și procurorilor și cu art. 3 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, judecătorii sunt independenți, se supun numai legii, sunt imparțiali și sunt obligați ca, prin întreaga lor activitate, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, precum și *egalitatea lor în fața legii și să asigure un*

tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanților la procedurile judiciare, indiferent de calitatea acestora (A se vedea Decizia penală nr. 189/2009 sau Decizia penală nr. 283/2009).

5.10. În condițiile art. 97 din legea nr. 303/2004 republicată orice persoană poate sesiza Consiliul Superior al Magistraturii în legătură cu activitatea sau conduită necorespunzătoare a judecătorilor, încălcarea obligațiilor profesionale în raporturile cu justițiabilii ori săvârșirea de către aceștia a unor abateri disciplinare. Astfel, C.S.M. îndeplinește rolul de instanță de judecată în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor pentru faptele prevăzute în statut. (art. 44 din legea nr. 317/2004).

5.11. Având în vedere aceste considerente, a admite că CNCD are competența rațiune materiae de a analiza aspecte ce derivă din conținutul hotărârilor judecătorești sau din procedurile desfășurate în fața instanțelor de judecată, ar presupune, în primul rând, instituirea unei modalități complementare de control a unei hotărâri judecătorești, iar în al doilea rând, o substituie în prerogativele Consiliului Superior al Magistraturii, instanța în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorului.

5.12. Nemulțumirile părților dintr-un proces cu referire la modul concret de soluționare a cauzei trebuie să îmbrace forma căilor de atac, în limitele recunoscute de lege. Or, din acest punct de vedere, art. 97 alin.2 din legea nr. 303/2004 republicată prevede că exercitarea dreptului de a sesiza CSM nu poate pune în discuție soluțiile pronunțate prin hotărârile judecătorești, care sunt supuse căilor legale de atac. Însuși textul constituțional din art. 129 statuează că „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”. Astfel, controlul legalității hotărârilor judecătorești este asigurat în cadrul sistemului căilor de atac.

5.13. Chiar dacă s-ar admite că CNCD nu ar exercita un control de legalitate al hotărârilor judecătorești, procedura ce decurge din declanșarea jurisdicției CNCD ar presupune, în ultimă instanță, adoptarea unui act administrativ-jurisdicțional ce vizează soluționarea unui conflict juridic dintre o persoană fizică și instanța de judecată, în mod indisolubil legat de actul acesteia, hotărârea judecătorească, ceea ce nu poate fi asimilat decât unui act de imixtiune în activitatea instanței. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că puterile publice nu pot adresa instrucțiuni instanțelor de judecată, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate (vezi în acest sens hotărâre pronunțată în cauza Van de Hurk v. the Netherlands, 19 aprilie 1994, parag. 45, coroborat cu hotărârile pronunțate în cauzele Benthem v. the Netherlands, 23 October 1985, Series A no. 97, p. 17, para. 40; H. v. Belgium, 30 November 1987, Series A no. 127, p. 34, para. 50; and Belilos v. Switzerland, 29 April 1988, Series A no. 132, p. 29, para. 64).

5.14. Coroborând acest aspect fundamental incident petiției deduse soluționării, Colegiul director este de opinie că, în speță, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat, autonomă, nu poate analiza statuările instanțelor judecătorești, nu se poate pronunța sine qua non asupra aspectelor corelate actului de justiție. C.N.C.D. nu poate adresa instrucțiuni instanțelor, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate.

5.15. Având în vedere considerentele expuse mai sus, Colegiul director urmează a admite excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în raport cu obiectul petiției.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR

HOTĂRĂȘTE:

1. Admiterea excepției necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării invocată din oficiu;
2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.
3. O copie a hotărării se va transmite petentului.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA- Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA- Membru

HALLER ISTVAN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Motivele de fapt și de drept redactate de A.P. și B.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.